

A Debreceni Ítéltábla, mint másodfokú bíróság a Debrecenben, 2013. január hó 29. napján tartott fellebbezési tárgyalás alapján meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az előre kitervelten, különös kegyetlenséggel elkövetett emberölés büntette és más bűncselekmény miatt a vádlott ellen indított büntetőügyben a Miskolci Törvényszék 2012. évi október hó 8. napján kihirdetett 6.B.1053/2011/42. számú ítéletét megváltoztatja akként, hogy a Miskolci Törvényszék Gazdasági Hivatalánál Bj. 388/2012. tételszám alatt nyilvántartott, a bűnjeljegyzék 1. sorszáma alatt kezelt törkés lefoglalását megszünteti és kiadni rendeli szám alatti lakosnak.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A vádlott által az elsőfokú bíróság ítéletének kihirdetésétől a mai napig előzetes fogvatartásban töltött időt is beszámítja a kiszabott szabadságvesztés büntetésbe.

A másodfokú eljárásban 65.830 (Hatvanötezer-nyolcszázharminc) Ft a vádlottat terhelő bűnügyi költség merült fel.

I n d o k o l á s :

A törvényszék a vádlott bűnösségét emberölés büntettében (Btk. 166. § (1), (2) bekezdés a) és d) pont) és lőfegyverrel visszaélés büntettében (Btk. 263/A. § (1) bekezdés II. ford.) állapította meg.

Halmazati büntetésül életfogytig tartó fegyházbüntetésre és 10 év közügyektől eltiltásra ítélte. A feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját 33 évben határozta meg. Rendelkezett az előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításáról, a bűnjelek sorsáról és a bűnügyi költség viseléséről.

Az ítélet ellen a vádlott enyhítés miatt fellebbezett. Védője a minősítés megváltoztatása érdekében - a vádmódosítással érintett - az előre kiterveltség mellőzése céljából és enyhítésért.

Az ügyész a nyilatkozattételre fenntartott 3 napon belül a határozatot tudomásul vette.

A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség Bf. 513/2012/1-I. számú átiratában a másodfokú eljárásban tárgyaláson a bizonyítás továbbfejlesztését indítványozta a vádlott terhére rótt elkövetési magatartás aggálytalan feltárása érdekében. A szakértői bizonyítás körében a sértett bordasérüléseinek és a felkar jobb hajlító felszínén talált sérüléseinek pontosítását, továbbá az elkövetés eszköze tulajdoni hovatartozásának tisztázását, végül az iratok tartalma alapján a holttest elhelyezésére a vádlott által kiválasztott kút földrajzi paramétereinek rögzítését és az ítélet 9. oldal 5. bekezdésének első sorában rögzített értelemzavaró megfogalmazás kijavítását.

Az ítélet tábla a védelmi fellebbezések folytán a törvényszék ítéletét - helyt adva a fellebbviteli főügyészség bizonyítási indítványának - a Be. 363. § (1), (2) bekezdés b) pontja szerinti tárgyaláson bírálta felül a meghozatalát megelőző eljárással együtt teljes terjedelmében figyelemmel a Be. 554/B. § gc) pontjai és az 554/C. §-ában írtakra a Be. 348. § (1) bekezdése alapján.

A tárgyaláson az ítélet tábla megállapította, hogy a vádlott cselekménye a Btk. 166. § (1), (2) bekezdés c) pontja szerint aljas indokból elkövetettként is minősülhet.

A tárgyaláson az igazságügyi orvos-szakértők pontosították a jobboldali X. borda sérülését, valamint helyesbítették a XII. borda sérülésére vonatkozó megállapítást, továbbá nyilatkoztak a felkar jobb hátsó felszínének sérüléseire is.

A vádlott az elkövetés eszközeként használt törkés tulajdonjogára akként nyilatkozott, hogy az az öccse, ... tulajdonát képezi, mely megerősítette a tárgyaláson tett vallomását is (12.sz. jegyzőkönyv 29. oldal 5. bek.).

A másodfokú eljárásban felvett bizonyítás eredményeként a védő az előre kiterveltség és az aljas indokból történő elkövetés minősítő körülmények megállapításának mellőzését indítványozta, melyre tekintettel a büntetés lényeges enyhítését, nevezetesen határozott tartamú szabadságvesztés büntetés kiszabását kérte.

A fellebbviteli főügyészség képviselője az átiratában foglaltakat is fenntartva a másodfokú eljárásban felvett szakértői bizonyításra tekintettel a történeti tényállás kisebb fokú kiegészítését, illetőleg pontosítását indítványozta a bordasérülések, illetve a jobb felkar sérüléseivel kapcsolatban. Annak megállapítását, hogy a törkés a vádlott testvérének, ...nek a tulajdonát képezi és ebből következően az elkobzás mellőzését és tulajdonosának történő kiadását indítványozta.

A minősítés körében a fellebbviteli főügyészség álláspontja szerint az aljas indok is a vádlott terhére róható.

Végül a büntetés kiszabása körében az enyhítésre irányuló védelmi fellebbezés elutasítását is indítványozta.

Észrevételezte, hogy a törvényszék Dr. ... háziorvost és ... kezelőorvost feleslegesen figyelmeztette a vallomástétel megtagadásának lehetőségére az orvosi titoktartásra figyelemmel (27. ssz. tárgyalási jegyzőkönyv 2. és 5. oldalai), mivel az orvosoknak a

törvényi kötelezettség alapján az egyébként titokkörbe tartozó információkat is meg kell osztani az igazságszolgáltatásban közreműködő hatóságokkal.

Az ítélet tábla a felülbírálat során megállapította, hogy a törvényszék a perrendi szabályok maradéktalan betartásával eljárva ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett. Az általa megállapított tényállás megalapozott, csupán a sértett sérüléseinek kisebb fokú kiegészítése, illetve pontosítása indokolt a másodfokú eljárásban felvett szakértői bizonyítás tükrében az alábbiak szerint (ítélet 12. oldal 1. bekezdés):

A háti felszínen a középvonaltól jobbra 30 mm hosszúságú bőr és lágyrész folytonosságmegszakadás, amely behatolt a mellüregbe és okozta a X. borda törését (5034/2010. sz. boncjegyzőkönyv 3. oldal 9. pont).

A 12. oldal 1. bekezdésében helyesen állapította meg a törvényszék, hogy a XII. bordán csak a jobboldalon található sérülés, melyet az orvos-szakértők a másodfokú eljárásban megerősítettek.

Az ítélet 8. oldal 3. bekezdésében azt állapította meg, hogy a vádlott a jobb felkarján egy alkalommal szúrta meg a sértettet.

A 11. oldal 5. bekezdésében a jobb felkaron ugyancsak 1 rb. szúrt sérülés került rögzítésre. A másodfokú szakértői bizonyítás eredményeképpen annyiban helyesbítendő, hogy 2 rb. szúrt sérülés keletkezett az egymással párhuzamos folytonosságmegszakadásra tekintettel, melyet két kis-közepes erőbehatás okozott.

Az ítélet 7. oldal utolsó bekezdés első mondatában pontosítandó ..."magához vette a 13 cm. pengehosszúságú, testvére, ... tulajdonát képező tőrkest..."

Az ítélet 9. oldal 5. bekezdés első mondatában kibérelt furik helyett kibélelt furik értendő. Ugyanitt a mondat utolsó szava elé a Nagyakolyosi csatorna mellett található az ún. középső kettes számozású kúthoz, melynek a hídtól a közúttól való távolsága 2,35 km (nyomozati irat II. kötet 181. oldal).

Az így kiegészített illetve pontosított tényállás mindenben megalapozott, mentes a Be. 351. § (2) bekezdésében írt hiányosságoktól, az ítélet tábla felülbírálata során irányadónak tekintette.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítékokat igen körültekintően értékelte, nagy részletességgel tárta fel az ügy hosszú évekre visszatekintő előzményeit, kiemelt gondot fordított a vádlott elkövetéskori tudati, indulati és idegállapota vizsgálatának és ezeknek a beszámítási képességgel való összefüggésének vizsgálatára. E körben döntő szerepet kapott a szakértői bizonyítás, a vádlott IMEI-ben történő megfigyelése, továbbá a vádlott háziorvosának és pszichiáter szakorvosának meghallgatása is.

Aggály nélkül jutott az elsőfokú bíróság arra a következtetésre, hogy a vádlottnál megállapított súlyos személyiségzavar, amely a cselekmény elkövetése idején is fennállt, a beszámítási képességét nem korlátozta és nem zárta ki, azonban a cselekmény elkövetését elősegíthette, megkönnyíthette.

Behatóan foglalkozott a vádlott ellentmondásokkal tarkított vallomásaival, illetve vallomás változtatásaival is, amely vonatkozott a cselekmény közvetlen előzményeire, a hídnál való elhelyezkedésére, ruházatára, de a támadás végrehajtása utáni eseményekre is.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítékok értékelése során logikai hibát nem vétett, és okszerűen vont következtetést a vádlott bűnösségére. Ölési cselekményét helyesen minősítette előre kitervelten és különös kegyetlenséggel elkövetettnek, melynek kifogástalan jogi indokát adta és nem tévedett akkor sem, amikor vizsgálva a vádlott elkövetéskori tudattartalmát és a cselekmény végrehajtása utáni magatartását is, egyenes szándékra vont következtetést, megállapítva azt is, hogy a vádlott magatartását mindvégig tervszerűség, következetesség és céltudatosság is jellemezte (ítélet 54. oldal 1. bekezdés). A védő az előre kiterveltség mint minősítő körülmény mellőzését kérte arra tekintettel, hogy konkrétumok hiányában csupán feltételezés, hogy az ölési cselekmény elkövetését hosszabb időn keresztül fontolgatta. Az a körülmény, hogy a sértettet megfigyelte erre nem ad alapot. Mivel cselekményét rövid időn belül elkövette kizárt e minősítő körülmény megállapítása és nem támasztja alá ezt az ölés utáni magatartása sem. Súlyos személyiségzavara indokolta a sértetthez való viszonyulását, az elutasítást nehezen tudta feldolgozni. Az ítélet tábla a védő érvelését nem osztotta. Mindenben egyetértett e minősítő körülmény megállapíthatóságával kapcsolatos teljes körű elsőbírói indoklással. Az ítélet tábla vizsgálta, hogy a vádlott cselekménye aljas indokból elkövetettként is minősülhet-e. A Legfelsőbb Bíróság 15. sz. Irányelve szerint aljas indokból, illetve célból elkövetettek mindazon cselekmények, amelyeket erkölcsileg elvetendő okból vagy célból követnek el. Aljas indokból a cselekmény eshetőlegesen szándékkal is elkövethető. Lényeges kérdés az elkövető és a sértett viszonya, melynek gondos vizsgálata szükséges, amelyet az elsőfokú bíróság meg is tett. E súlyosabb büntetőjogi konzekvenciát a törvényalkotó kirívóan elítélendő, erkölcsileg megvetendő elkövetési módhoz köti. A haragból, bosszúból való elkövetés ténye önmagában a súlyosabb minősítést nem alapozza meg. A bírói gyakorlat töretlen abban, hogy a szerelemfáltásból elkövetett cselekmények még akkor sem minősülnek aljas indokból elkövetettnek, ha a féltékenységi talaján olyan gyűlölet, bosszúvágy alakul ki az elkövetőben, hogy vélt vagy valódi riválisát megöli (BJD. 1036.). Ugyanígy nem alapozott meg súlyosabb minősítést az sem, amikor az elkövető az elhagyása miatti elkeseredésében követte el cselekményét (1985. évi 455. sz. jogeset).

Az ítélezési gyakorlat egységes abban, hogy amennyiben a nemi erkölcs elleni bűncselekmény véghezvitele érdekében alkalmazott erőszakhoz ölési szándék is társul vagy az ölési cselekmény elkövetésének egyik motívuma a nemi erkölcs elleni erőszakos bűncselekmény végrehajtása, az aljas indokból elkövetett emberölés megállapításának van helye. Idevonható az az eset is, amikor az elkövető az ölési cselekményt nemi vágya - akár természetellenes - kielégítésének a fokozása érdekében hajtja végre (BJD. 4073.).

Az ítélet tábla osztotta a fellebbviteli főügyésznek képviselőjének álláspontját annyiban, hogy a vádlottnak az aljas indokhoz közel álló aktuális tudattartalma volt az elkövetéskor, ami akár határesetként is értékelhető, de levonható olyan következtetés is, hogy nem éri el azt a szintet, amikor az aljas indokból elkövetés megállapítható. Mélyen megvetendő, immorális, erkölcstelen cselekedetről van szó, amelyik mérhetetlenül önző, egoista és kegyetlen a maga érzelmi tartalmában. Az ítélet tábla álláspontja szerint azonban a vádlott magatartássora az aljas indokból történő elkövetés megállapítását nem teszi lehetővé. Jelen ügyben a vádlott a sértett alsóneműjét magával vitte és több más ruhadarabbal együtt elégette. A sértett altestének lemeztelenítésével kapcsolatban többféleképpen

nyilatkozott, olyan nyilatkozat is elhangzott a részéről, hogy a sértett holttestét úgy emelte be a kútba, hogy egyik mutató, illetőleg középső ujjja a sértett hüvelyébe nyúlt, mivel másként nem talált rajta fogást.

A cselekmény esetleges szexuális indíttatásával az elsőfokú bíróság is részletesen foglalkozott ítéletének 26-27. oldalán és okszerűen zárta ki. A Debreceni Ítéltábla is arra az álláspontra jutott, hogy olyan konkrét tény, körülmény, amely kétséget kizáróan bizonyította volna a cselekmény szexuális indíttatású elkövetését nem volt megállapítható, ezért az újabb minősítő körülmény megállapítására az ítéltábla a másodfokú eljárásban nem talált indokot. Ezért nem adott helyt a védelemnek a tárgyalás elnapolására irányuló kérelmének.

Ugyancsak törvényes a vádlott bűnösségére vont következtetés a lőfegyverrel visszaélés büntetében is.

A büntetés kiszabása körében irányadó bűnösségi körülményeket az elsőfokú bíróság hiánytalanul feltárta és súlyuknak megfelelően értékelte. Tettarányos büntetést szabott ki, mely megfelel az állandó bírói gyakorlatnak, valamint a speciális és generális prevenció követelményeinek is. Eltúlzottnak nem tekinthető, enyhítésére az ítéltábla törvényes lehetőséget nem látott.

A másodfokú eljárásban tisztázódott az elkövetés eszközének a tulajdonjoga, ezért az erről szóló elsőbírói rendelkezés módosításra szorult akként, hogy a Be. 155. § (1) bekezdése alapján a lefoglalás megszüntetése mellett a (2) bekezdésre figyelemmel tulajdonosának, ...nek került kiadásra.

Végül az ítéltábla mellőzi az ítéletben (14., 16., 58. oldalak) a vádlott középkorú jelzővel történő elkövetését, mivel az elkövetéskor 34 éves vádlott az ítéltábla álláspontja szerint középkorúnak még nem tekinthető.

Mindezek alapján az ítéltábla a törvényszék ítéletét a jelzett körben a Be. 372. § (1) bekezdése alapján megváltoztatta, egyéb helyes rendelkezéseit a Be. 371. § (1) bekezdésére utalással helybenhagyta.

Az előzetes letartóztatásban töltött idő további beszámításáról a Btk. 99. § (1) bekezdése alapján, a másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költségről a Be. 381. § (1) bekezdése szerint történt rendelkezés.

Debrecen, 2013. január 29.

Dr. Balla Lajos sk. a tanács elnöke, Szabóné Dr. Szentmiklóssy Eleonóra sk. a tanács tagja, előadó, Dr. Nagy Éva sk. a tanács tagja.

Záradék: A Miskolci Törvényszék 6.B.1053/2011/42. számú ítélete a másodfokú határozatban írt változtatással 2013. január 29. napján jogerős és végrehajtható.

Debrecen, 2013. január 29.

. Balla Lajos sk.
a tanács elnöke